

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านของประเทศไทย พบว่าเนื่องจากภารกิจบริการสาธารณะด้านประปาของประเทศไทยมีหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยเฉพาะหลัก คือ การประปานครหลวงและการประปาส่วนภูมิภาค แต่ปัจจุบันยังไม่สามารถดำเนินการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศได้ รัฐจึงได้มอบบริการสาธารณะด้านสาธารณูปโภคด้านประปาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ให้บริการดังกล่าวกับประชาชนในพื้นที่ที่ยังไม่มีบริการสาธารณะด้านสาธารณูปโภคด้านประปา

ประเทศไทยได้วางแผนเกี่ยวกับน้ำอุปโภคบริโภคไว้ว่า “ประชาชนจะต้องมีน้ำสะอาดอุปโภคบริโภค และคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน” แต่ในปัจจุบันในพื้นที่ที่ได้รับบริการสาธารณะด้านสาธารณูปโภคระบบประปาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือประปาหมู่บ้านนั้น นับแต่ที่ได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นสามารถจัดทำบริการสาธารณะด้านสาธารณูปโภคด้านประปาได้ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งปัจจุบันเป็นเวลากว่า 20 ปีแล้วนั้น ยังได้พบปัญหาว่ายังไม่มียกเว้นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านเป็นอย่างไรและไม่มีมาตรฐานด้านคุณภาพใดๆที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับบริการประปาที่เอกชนได้รับสัมปทานตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 จะมีมาตรการทางกฎหมายที่ชัดเจน มีหน่วยงานกำกับดูแล ตรวจสอบคุณภาพน้ำทั้งก่อนการผลิตและภายหลังการผลิตน้ำประปา

การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้สามารถดำเนินการด้านสาธารณูปโภคเองได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถดำเนินกิจการดังกล่าวได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐตามข้อยกเว้น ดังนั้นมาตรการต่างที่ได้เคยกำหนดเอาไว้บริการสาธารณะด้านสาธารณูปโภคด้านประปา ซึ่งเป็นการค้าอันเกี่ยวกับสาธารณูปโภค ที่ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 ที่ได้มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมคุณภาพน้ำไว้ ไม่สามารถนำมาใช้กับประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

เมื่อได้เปรียบเทียบกับหน่วยงานที่มีหน้าที่หลัก คือ การประปานครหลวงและการประปาส่วนภูมิภาค ที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ สามารถดำเนินการบริการสาธารณะด้านสาธารณูปโภคด้านประปาได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากรัฐ ตามข้อ 6 ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 แต่ความแตกต่างของการมีกฎหมายเฉพาะกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การประปานครหลวงและการประปาส่วนภูมิภาค มีเป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงการจัดตั้งและให้อำนาจในการประกอบกิจการประปาไว้โดยตรง ตามที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. 2510 และพระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2522 แต่กรณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกฎหมายได้กำหนดเกี่ยวกับการประกอบกิจการประปาโดยเป็นเพียงบทบัญญัติในลักษณะกว้างๆ คือการมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะด้านสาธารณูปโภคเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ ของประเทศอเมริกาและและประเทศญี่ปุ่น ซึ่งกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำระดับประเทศไว้ในพระราชบัญญัติ จึงทำให้การประปาทุกแบบมีมาตรฐานคุณภาพน้ำที่เหมือนกัน จึงทำให้เห็นว่า มาตรการทางกฎหมายการควบคุมคุณภาพน้ำของประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นปัญหาอยู่ควรได้รับการแก้ไข

ในขณะที่ความต้องการน้ำอุปโภคบริโภคมีมากขึ้น มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมคุณภาพน้ำประปาในประเทศไทย ยังมีความแตกต่าง ไม่มีมาตรฐานกลางที่กำหนดมาตรฐานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน แต่เป็นการนำเกณฑ์คุณภาพน้ำดื่มขององค์การอนามัยโลก (WHO) มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างมาตรฐานของแต่ละองค์กรเอง เช่น การประปานครหลวงก็มีเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำขององค์กรเอง ถึงแม้จะมีประกาศของกรมอนามัย เรื่องเกณฑ์คุณภาพน้ำดื่มได้ พ.ศ. 2553 มีวัตถุประสงค์เพื่อการควบคุมคุณภาพน้ำประปาภายในประเทศก็ตาม แต่ประกาศฉบับดังกล่าว ก็ไม่มีสภาพบังคับให้องค์กรใดๆต้องปฏิบัติตาม ซึ่งแตกต่างจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น ที่มีทั้งกฎหมายกลางระดับพระราชบัญญัติกำหนดการควบคุมคุณภาพน้ำประปา มีทั้งมาตรการทางแพ่งและทางอาญา รวมทั้งมีหน่วยงานกลางที่มีอำนาจตามกฎหมายเข้าควบคุมคุณภาพของการดำเนินกิจการประปาซึ่งบังคับใช้ทั่วประเทศ จึงทำให้เกิดการบริการสาธารณะของสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่นมีความก้าวหน้าและมีพัฒนาทางหลายๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นทางด้านคุณภาพชีวิต สังคมและเศรษฐกิจอีกด้วย

การบริการสาธารณูปโภคด้านการประปานั้นเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากในการดำรงชีวิตของประชาชน แต่กลับพบว่า มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านนั้นไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจน ที่บัญญัติเรื่อง “มาตรฐานคุณภาพน้ำประปา” เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ

น้ำประปาที่ประเทศไทยมีอยู่นั้นจะแนวทางในการจัดทำ โดยการนำเอามาตรฐานคุณภาพน้ำ น้ำบริโภคน้ำขององค์การอนามัยโลกมาเทียบเคียง ซึ่ง มีดังนี้

1) มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาของการประปานครหลวง (ตามข้อแนะนำขององค์การอนามัยโลก ปี 2011)

2) มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาส่วนภูมิภาค

3) ประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ. 2553 ใช้กับการควบคุมคุณภาพน้ำประปาในกิจการประปาสัมปทานหรือประปาเอกชนตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 โดยมีประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา เพื่อความปลอดภัยหรือผาสุขของประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์

จากการศึกษาเห็นได้ว่าการดำเนินการประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเพียงองค์กรเดียว ที่ไม่มีมาตรฐานคุณภาพน้ำ และไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้อย่างชัดเจน แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการประปาหมู่บ้านยังขาดมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมคุณภาพน้ำประปาอยู่ ถึงแม้จะมีประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ. 2553 ก็ไม่ได้มีสภาพบังคับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาให้เป็นไปตามประกาศกรมอนามัย เนื่องจากประกาศกรมอนามัยฉบับนี้ ได้กำหนดโดยไม่ได้มีกฎหมายให้อำนาจในการประกาศ เป็นเพียงแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัยใช้แก้ไขในส่วนของการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค โดยกลไกในการพัฒนา ส่งเสริม เชิดชูเกียรติ ให้กับหน่วยงานที่สามารถทำได้ตามมาตรฐานน้ำประปาตามที่กรมอนามัยกำหนด ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ดำเนินการประปาหมู่บ้านที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปโดยไม่มีเกณฑ์มาตรฐานคอยกำกับ จึงทำให้คุณภาพในแต่ละพื้นที่แตกต่างกันส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ใช้น้ำ

อีกทั้ง เนื่องจาก การดำเนินงานประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ประเทศไทยได้ให้อำนาจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการควบคุมและจัดการปัญหานี้ได้้อย่างครอบคลุมในระดับหนึ่งก็ตาม แต่กฎหมายต่างๆที่จะนำมาปรับใช้ในปัจจุบัน ยังไม่มีในมาตรการควบคุมและจัดการมาตรฐานคุณภาพน้ำอย่างแน่ชัดแล้วเหมาะสม ทำให้ไม่มีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายในการทำหน้าที่หลักในการดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน ส่งผลให้การดำเนินการในกิจการประปาหมู่บ้านเป็นไปแบบเป็นการบริหารงานเท่านั้น ถึงจะการกระจายอำนาจในการจัดทำสาธารณูปโภคให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปแล้วนั้น รัฐควรจะต้องมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมคุณภาพน้ำประปาให้มีคุณภาพ เหมาะแก่การอุปโภคบริโภคของประชาชน ต้องการตรากฎหมายให้มีหน่วยงานที่ชัดเจน การกำกับดูแลและ

ควบคุมตรวจสอบคุณภาพต่าง กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การที่ไม่มีหน่วยงานใดเป็นผู้ควบคุมคุณภาพน้ำให้กับประชาชนให้ได้รับน้ำที่เหมาะสมกับการบริโภคนั้น จึงเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งที่ทำให้การบริการสาธารณะด้านสาธารณสุขปลอดภัยไม่เกิดการพัฒนา

จากผลศึกษาวิเคราะห์และสรุปปัญหาที่กล่าวมาใน 5.1 ข้างต้น จึงนำไปสู่ประเด็นข้อเสนอแนะต่อไปในหัวข้อ 5.2 ดังนี้

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษากฎหมายในการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน ทั้งของประเทศไทย และของต่างประเทศที่ผู้เขียนรวมถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆแล้ว เพื่อให้การควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านของประเทศไทยเกิดผลสำเร็จและเป็นรูปธรรม จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ควรมีกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน โดยเฉพาะ เพราะวากฎหมายที่นำมาปรับใช้ในการควบคุมปัญหานี้ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ หรือกฎหมายระดับรอง เช่นประกาศกระทรวง หรือประกาศกรม ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการควบคุมและจัดการปัญหาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านเป็นการเฉพาะ จึงควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดมาตรฐานในการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นหลักเกณฑ์ที่จะควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านเป็นอย่างไร มาตรฐานคุณภาพน้ำที่ไม่มีมีมาตรฐานกลางที่กำหนดมาตรฐานที่เป็นมาตรฐานเดียวกันอย่างชัดเจน โดยอาจกระทำโดยการออกเป็นกฎหมายระดับรองหรือมาตรฐานต่างๆ ที่ออกโดยอำนาจตามกฎหมาย เพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับประชาชนให้ได้รับน้ำที่เหมาะสมกับการอุปโภคบริโภคมากที่สุด

ในเบื้องต้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาว่าควรจะออกกฎหมายหรือมาตรฐานโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติใด เมื่อพิจารณากฎหมายที่นำมาใช้อยู่ในปัจจุบันแล้วจะเห็นว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542¹ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496² พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537³ ได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีทั้งอำนาจและหน้าที่ในการจัดให้มีระบบการสาธารณสุขปลอดภัยซึ่งเกี่ยวกับการประปาไว้ ดังนั้นจึงมีลักษณะเป็นกฎหมายเฉพาะที่ให้

¹ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16

² พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 มาตรา 53 และมาตรา 56

³ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 68

อำนาจหน้าที่ในการประกอบกิจการประปา จะเห็นได้ว่าตามพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับได้ให้อำนาจรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติในการออกกฎกระทรวงไว้⁴ กล่าวคือ รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยสามารถออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับตามที่ได้มอบอำนาจ และหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ จึงสามารถออกกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้ได้

อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่าควรจะแก้ไขพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 68 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 มาตรา 51 และมาตรา 53 โดยเพิ่มเติมดังนี้ วรรคสอง หลักเกณฑ์หรือรายละเอียดการจัดทำกิจการตามข้อ (1) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกโดยรัฐมนตรี การออกกฎกระทรวงตามวรรคสอง จะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อน

และให้ตรากฎกระทรวงซึ่งเป็นกฎหมายที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งเป็นเครื่องมือทางกฎหมายที่สำคัญในการนำนโยบายไปบังคับการเป็นการปฏิบัติราชการทางปกครอง (Administrative actions) มีผลกระทบต่อคนจำนวนมาก โดยอาศัยอำนาจมาตรา 5 ประกอบกับ มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 อันเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการให้อำนาจและหน้าที่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดให้บริการสาธารณะด้านสาธารณสุข โภค ซึ่งเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ประเด็นที่ควรนำมาบัญญัติในกฎหมายเพื่อใช้ในการควบคุมและจัดการปัญหาคุณภาพน้ำประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีดังต่อไปนี้

(1) กำหนดค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดเกณฑ์มาตรฐานน้ำประปาทั้งลักษณะทางกายภาพ และลักษณะทางเคมี เพื่อการควบคุมให้คุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน สะอาดและปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายหรืออาจเป็นอันตรายต่อการบริโภค

⁴ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 5

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 5

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 มาตรา 77

อุปโภค สุขภาพ อนามัยและการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น โดยค่ามาตรฐานนั้นอาจบัญญัติในลักษณะเดียวกับมาตรการทางกฎหมายของประเทศสหรัฐมีขึ้นในลักษณะเชิงป้องกันในภาพรวมของประเทศหรือในประเทศญี่ปุ่น ที่บัญญัติไว้ เรื่อง มาตรฐานคุณภาพน้ำ เพื่อหลักเกณฑ์ที่บอกถึงมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศญี่ปุ่น หรืออ้างอิงกับมาตรฐานของกรมอนามัย เรื่อง ประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ. 2553 ที่มาตรฐานดังกล่าว ซึ่งมีมาตรฐานที่ไม่ด้อยกว่าเกณฑ์เสนอแนะคุณภาพน้ำดื่มขององค์การอนามัยโลก (WHO Guideline) ครอบคลุมคุณภาพน้ำทางกายภาพ ได้แก่ ความเป็นกรด-ด่าง (pH) ความขุ่น สี คุณภาพน้ำทางเคมี ได้แก่ สารละลายทั้งหมดที่เหลือจากการระเหย ความกระด้าง ซัลเฟต คลอไรด์ไนเตรท ฟลูออไรด์ เหล็ก แมงกานีส เป็นต้น มาตรฐานที่กำหนดต้องระบุไว้ให้ชัดเจนค่าเท่าใด มีผลกระทบต่อสุขภาพมากควรดำเนินการเพื่อแก้ไข หรือกำหนดค่าอนุโลมขั้นต่ำ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีความสามารถที่ปฏิบัติตามได้และสามารถดูแลสุขภาพของประชาชนให้ปลอดภัยได้

(2) กำหนดมาตรการแก้ไขในกรณีที่มีการตรวจสอบหรือตรวจวัดคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว พบว่ามีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่น อาจกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอมาตรการแก้ไขและรายงานการแก้ไขให้ทราบผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ เป็นต้น

(3) กำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบคุณภาพน้ำ โดยการตรวจคุณภาพน้ำอาจต้องใช้หน่วยงานที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจลักษณะทางเคมี โดยอาจจะกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการส่งตัวอย่างน้ำประปาให้กับ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอิสระ ที่มีห้องปฏิบัติการสามารถตรวจคุณภาพน้ำได้ เช่น การประสานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงานทางการศึกษาที่มีมาตรฐานห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ โดยกำหนดระยะเวลาในการตรวจคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสม

(4) กำหนดหลักเกณฑ์ในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทและรับทราบถึงคุณภาพน้ำประปา ซึ่งประชาชนผู้ใช้บริการน้ำประปาหมู่บ้านเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงด้านสุขอนามัย รวมถึงวิถีชีวิตของประชาชน จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน เก็บรายงานคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน พร้อมประกาศและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบตามความเหมาะสมด้วย

2) ควรมีหน่วยงานหลักซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐหรือการตั้งองค์กรอิสระในรูปแบบของคณะกรรมการ ที่อาจระบุไว้ในกฎกระทรวงที่ได้เสนอไว้ในข้อ 1 มีหน้าที่ฝึชชอบในการแนะนำและประสานการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านทั้งก่อนการผลิต

และภายหลังการผลิตน้ำประปา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นในสหรัฐอเมริกาที่มีองค์กร Environmental Protection Agency (EPA) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้น ตามกฎหมายในการที่จะพิจารณากำหนด แนวทางต่างๆ และประสานความร่วมมือในการ ตรวจสอบคุณภาพน้ำ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการออกข้อบังคับให้มลรัฐชุมชนท้องถิ่นและ หน่วยงานที่ให้บริการน้ำประปาต้องปฏิบัติตามมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด ในฐานะ หน่วยงานส่วนกลางจะมีหน้าที่คอยควบคุมดูแลและให้ความช่วยเหลือในทางปฏิบัติ อีกด้วย เช่นเดียวกับประเทศญี่ปุ่น ที่มี Japan Water Works Association เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดหาและ ควบคุมคุณภาพน้ำประปาให้เป็นไปตามมาตรฐานระบบผลิตน้ำประปาของประเทศญี่ปุ่น

สรุป คุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก แม้ในปัจจุบัน ยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่ชัดเจนในการกำกับดูแลในเรื่องนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ควร จะมีความใส่ใจเป็นอย่างยิ่งในการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน เนื่องจากหากเกิดปัญหา เกี่ยวกับคุณภาพน้ำประปาแล้วจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนผู้ใช้บริการ เมื่อเกิดผลเสีย สุขภาพของประชาชนแล้วอาจทำให้กระทบต่อสังคมโดยภาพรวมของประเทศ เช่น ต้องมีการ รักษาพยาบาลเกิดขึ้น การฟ้องร้องดำเนินคดีต่างๆ รวมทั้งส่งผลเสียหายต่อภาพรวมของประเทศกับ นานาประเทศอีกด้วย